

AE 1880

IOANNIS DA

MASCENI VITA, A IO

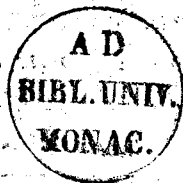
ANNE PATRIARCHA HIE

rosolymitano conscripta, nu

perq; ab Cœcolâpadio

in Latinum

uerfa.

Augustae, 1522.

D. BERNARDO ADELMANNO DE
Adelsmansfeldeñ, Canonico Augu-
stenſi, OEcolumpadius
Salutem dicit.

Redit ad te Damasceñus, Bernarde claris-
ſſime, tu forte, ut ſpiritualium uſurarum auidiſſi-
mus es Daniſta, requiris & ſœnus aliquod
Ego autem & alijs ſexcentis nominibus tibi obgra-
tus, & nuper e magno discrimine, per te ereptus, totuſq;
ex aſſe tuuſ factus, quid pendam? imo qd ex-
pectas? Male ſoluendo ſum. Tute inopia meæ com-
patiaris, & qualem cunq; oblatiunculã pro eximio
lucro computes neceſſum erit. Affero titionem ex
incendio raptum, & mercem paruulam in naufra-
gio ſaluatam, Vitam Damasceni græce, ſatis elegan-
ter a Ioanne Hieroſolymitano Patriarcha conſcri-
ptam nuper apud amicum deliteſcens latinam red-
didi, corradens aliquantulum pecuniæ tibi dinu-
merandum. Vereor, autem a paucis hãc monetam
probatum iri. Multum enim autoritatis Damasce-
no, ſeculi noſtri præclara ingenia detraxerunt, non
ferentia, Euangelicam puritatem philoſophorũ cœ-
no turbari, neq; mihi in omnibus ſatis idoneus eſt
autor. Vita tamen non minus, quam ſua uiloquentia
iucundus eſt, ut arbitror conſona omnium confeſſi-
one. Et uitam probati monachi deſcribere, neq; hoc
ſeculo, fuerit ocioſum. Atqui ut & hanc reiſciant ma-
xime, digna tamen eſt, quæ legatur a monachis &

p̄is omnib; . Quibus ego in Chriſto prodeſſe cū-
pio, ut cunq; de me ſentiat. Neq; enim monaſticę
uitæ odio ſeceſſi monaſterio, ut apoſtatarum more,
male illis uelim qui placidiore trãquillitate uiuūt.
Meæ animæ id cum ſatis tutum non fuerit, rectius
monachum imo Chriſtianum me declaro, qui nec
loco, nec ueſti, nec tēpori, nec perſonę addictus ſim.
ubi periculum urgeat. De qua re ſi per pacem licue-
rit, uberius, nunc tuum patrociniũ non dedigne-
ris innocenti libello fauere. Siquidẽ nihil aliud ſup-
peditabat properatio, quo memoriam mei apud te
reliquerem. Nollem em̄ abeſſe animo, qui corpore
adeſſe non poſſum. Vale. Anno domini Vice-
ſimo ſecundo Menſe Februario.

VITA IO. DAMASCENI CONSCRI

pta a Ioanne Patriarcha, Hierosolymitano, Interprete Ioanne
Œcolampadio.

Onsuerunt homines, statuas erigere, & simulacra statuere, in honorem eorum qui animū diuina præditū imagine, uel in primæ conditionis puritate ac innocentia conseruarunt, uel dilapsū, & inquinatū, in statum pristinum reuocarūt.

Quicūq; autem huic cultus generi deditiores sunt, preciosioribus materijs, coloribusq; præcipuis, quatenus opibus ac artificio præstant, ad formas eorum expoliendas, & liniamenta signantius exprimenda contuntur, existimantes hac ratione maiestatem illorum honestius consecratum iri. Igitur si circa imaginum effigiaturas tā opere probat id genus studiū, dignum ne fuerit, quod ipsorum bene præclareq; gesta negligantur, & incultę iaceant historię. Non profecto. Nam ut interim concedatur simpliciorib. uenia, qui qua possunt opa tumultuario Diuorū acta conscribunt, Diserti tamen ingenioq; pollentes, nequaquam dignandi sunt uenia, si quod faciunt, contemptui habent uitas sanctorum, præsertim si illorū spiritus ac uita inuigilauit libris, si curę illis fuit, mē-

tem ab ignorantia, & obliuione, animā uero a perturbationibus moribusq; omnibus uindicare, si mundū lucubrationibus suis adornarunt, si mentes oīm illustrarunt, deniq; si nō solum externarū disciplinarū gratia cōmendati, sed & paraleti iubar ubertim ad huc effundant.

ILLORVM Munus uel præstantissimis adnumerandus, est percelebris ille Ioannes, cui cognomen a Damasco ciuitate patria inditum. Erat ille firmamenti ecclesiastici luminare haud paruum, imo plane ingens atq; perquam fulgidum. Neq; in nocte hæreleos, quæ se ubiq; locorum diffuderat, tantū lucebat, sed & prorsus omnes male sentientium caliginēs dispellebat, hbris uidelicet ac epistolis. Ingruerant autem uniuerso orbi nox horrida, atq; profunda tenebrę, ita ut obscurarent uenerabiliū imaginū præclarę figurę. Illarum autor fuit nō e triuio aliq; ac plebeius, qui in exigua tantū parte orbis maliciã suam disseminaret, sed uir ille, ut sic dicam, manu fines orbis complectens, Romanorū uidelicet princeps. Is potentia inflatus, ui summa nitebatur, ut ad unam uenerandas imagines omnes, et locis in oibus demoliri possēt. Et ea propter, imaginum cultores, partim dilaniari faciebat, sicut Leo rapiens & rugiens. Vere tam animo quam nomine LEO, partim in diuersa rugitu suo fugabat, atq; adeo sequebatur, ut fidelium pteriq; in subterraneis speluncis sese occulerent, existimarentq; tutius, Leonibus ac Draconibus conuiuere, quam cum illo, illiusq; familiaribus

habitare. Nonnulli est metu perterriti, usque in extremos orbis terminos percurrerunt. Leo. n. rugiet, & quis non formidabit. Ab ipso inquam quasi a conspectu colubri fugiebant.

AT IOANNES ille non a Leonina feritate, sed gratia nominis sortitus, spiritalis gratia plenus, aduersus singularem hunc serpentem, ut stomachari & exardescere cepit. (ita autem stomachabatur, ut recte & uirtutem, & zelum dixeris stomachationem) non ad Sauromatas cum Thracibus, neque ad columnas Herculis cum Constantinopolitanis profugit, neque ad desertiora loca ex palatijs transit, propter rugitum Leonis, sed & cum uersaretur Damasci, & cum monasticam in solitario Palaestinae loco exerceret, strenuus & impavidus aduersus Leonem depugnabat. Quamuis autem ille strenuissimus meus athleta, tanto locorum interuallo abesset a Tyranno, libris tamen & sermonibus cor illius dissecabat, uelut tricuspis hastis, quas igne spiritus sancti fabricabat, uitali aqua solidans. Coeterum haec congruente loco dilucidius explanabit sermo. Tanti ne ergo uiri memoriā, atque uitam, quam rustice ac tumultuario & quam amplius Arabicis & uerbis & literis comprehensa, sic despectui habendam permittemus. Nullo pacto.

RECENSEAMVS ITAQUE, e qua radice (foecunda nimirum est, quaecumque illa est) exortum sit germē hoc florētissimū, & quam patria nobis se protulisse illud gloriatur. Damascus ciuitas illa est, quae sicut prima uidit Paulū magnanimū, caelouagumque impietate deserere, & ex osore, amatorē fieri Christi. Ita

& in uenerabili hoc uiro, non nihil decoris atque honestatis conspicata est, idque aliquāto felicius, neque non ex aliena, in orthodoxam nostram religionem translatus est. Unde ciuitas haec, quae huiusmodi etiā radicē protulit, et a cunabulis deditiore opera in his quae ad pietatē, quā quae ad corpalem uirā spectant enutricata est, pijs alendo sermonibus recte de hoc suo germine gloriatur, ex tollitur, & gaudet, longeque iustius, quā de omnibus alijs, quae illi magnū nominis splendore afferre uidentur. Nam licet commemorare mihi, perpetuum clementissimi caeli temperamentū, amena dulcium aquarum fluentia & generosorum fructuum copiam, quibus illa donibus gaudet, nihil tamen attuleris, quod eam ita exaltet, gloriosamque reddat, ut generosa, uisumque pulchra arbor illa quae produxit, quae propter aquarum exitus creuit, et sancti spiritus fructus in tempore dedit. Quorum adhuc aliqui restant recētes immarcescibileque semper, uisu pulchri gustatu dulces, quique non solum letificant eos a quibus tanguntur, & gustantur, sed & uescētes impinguant, ac crescere faciunt, uirumque spirituale et consummatum perficiunt. Adeo foetu hoc suo gloriosa effecta est Damascena ciuitas, ut in ullis alijs delitijs, quibus luxuriat. Ipsa enim tantum huiusmodi uirum nobis dedit.

FVERUNT autem illi & progenitores admodum pijs, quique in medio spinarum, pietatis flore, Christianaeque scientiae fragrantia custodiebant unice, Ab eo. n. tempore, quo in Agarenorum manus ciuitas uenit, soli ipsi christianum nomen ut preclarum, inuiolabileque hereditate asseruabant, rectitudinem fidei, nullam ex parte corruptes.

Itaq; in medijs hostibus, conspicuos, atq; uenerabiles effecit uirtus, uel quod amplius, sicut apud Assyrios deus ueram pietatem comendaturus, Danielē ad summos honores euexit, & sicut Iosephū in Aegypto, cum captiuus esset, prefectum & dominū inter alienos inimicosq; constituit, ita & pios Ioannis progenitores (quia perseverabant in his quæ dei erant, nec cum alijs sicut arcus prauus subuertebant) glorificator dominus egregia gloria remunerauit, inter Sarracenos, ipsos, in uulgarium operum iudices ac prefectos sublimans. Ita & hoc loco captiui pietatē colentes, imperium in eos qui se ceperunt obtinuerunt. O stupenda prodigiosaq; dei miracula. Nihil uirtute sublimius, nihil pietate excelsius. Enim uero sicut signa in colle, imo sicut lumen in nocte, & sicut semen Israel, & sicut scintilla in cinere, ita genus progenitorum Ioannis in Damasco relictum est, quod præclaram hanc faciem totum orbem olim illustraturam proferret. Et tale quidem inclyto illi progenitorum stemma fuit.

PATER uero mirum quam bona radix, pietatis uirtutibusq; alijs deditus, maiorem in deum charitatem declarando, parētes antecellere studebat. Et congruebat ut eum qui in tantum uirtutis fastigiū peruenturus erat, illustris quidam natiuitatis suæ autor uicinior esset. Nam sicut in progressiuis structuris seruata proportiōis ratiōe ad apicem ascensus est, ita & quæ circa magnū, & magni nominis illū contigerunt superna dispensatiōe, & diuina prouidentia

uenisse uidetur, id quod & in Ioanne baptista uenit. Quia enim præ alijs Prophetis refulsurus ut operaretur Sacramentum, quod omne sacerdotiū excelleret, nempe baptisma domini mei, præordinatū est a diuina prouidentia, ne ex uulgaribus parentibus nasceretur, sed ex sacerdotali tribu, & ut Propheta esset, qui eum gigneret. Pari modo & Ioanni nostro, diuina prouidentia patrem constituit uirum maxime & religiosum & humanū. Equidem & ipse per uniuersam circumcirca regionē generalis uulgarium negotiorum dispensator & prefectus constitutus est, tum q; uirtute, totiusq; uitæ honestate conspicuus, tum, q; diuitijs plurimū abundabat. Quas nō expēdebat in diuitias, ebrietates, intempestiuosq; alios sumptus, sed quantum sibi auri erat, & quicquid ex rebus alijs facile distrahere poterat, id totum in redemptionem captiuorum Christianorum impendebat. Erant autem sibi possessiones aliæ immobiles plurimæ, tam in Iudæa, quā in Palestina. Ex quibus quantum satis erat in uitæ suæ usum reseruabat. Porro Christianis, quos emerat, liberum sinebat, uel apud se in locis quæ deligebant, habitare, uel libero lumine et pede quoquo collibitū esset, pficisci, Talisq; erat humanissimi uiri uirtus, ut multa possidens ipsa habebat, pinde ac possideret nihil, magis die noctuq; sollicitus de his, quæ deo conueniebant. In hūc modum se gerens mercedem a deo accepit, non hospitalitatis ut Abraham, sed humanitatis, partū scilicet admirabilem. Licet autē non ex pmissione, ex diuina

tamen præscientia & prædestinatione. Preuenerat enim deus, qualis futurus erat Ioannes, atque prædefinierat ex hoc uiro nascendum, ut sic mercedem daret ei, pro misericordia, qua graui captiuitate tentos, numerato aere libertati restituebat.

NASCITVR igitur ei puellus ille præclarus, quem adhuc tenero corpusculo, regeneratione per spiritualem matrem filium lucis fecit, rem agens tum difficilem, & quam pauci inter gentes illas attendere sunt ausi. Proxima dein cura erat, ne puer littoralia piratarum studia addisceret, ne hastam dextra uibraret, ne sagittam ex arcu eiacularetur, ne cum bestiis pugnaret aut luctaret, sicque nativam mansuetudinem in ferinam commutaret sæuitiam, ut solent qui turbatoris sunt animi & furibundis aguntur motibus. Ad hæc non querebatur a patre Ioanne, alius quidam Chiron, in montibus educatus, medullisque ceruorum pasci assuetus. sed uir inquirebat, omnigenis disciplinis exercitatus, eloquentiaque animæ utili præditus, ut qui taliu institutorum alimentis puerum enutrirer. Cui sancto uiri uoto deus clementer aspirans effecit, ut inueniret quod desideranter quærebat. Modus autem inuentionis eius quod querebatur is erat.

BARBARI Damascenorum iuxta morem suum in maritima uicina incursionem fecerant, Christianis compluribus in prædam abactis. Ingressique nauibus mare, similiter plurimos ceperant. Eos ergo secum in ciuitatem adducentes partim emptoribus uenales proponebant, partim ad exitium gladio petebant. In horum sorte

connumeratus est uir quidam, habitu monachali uersitus, abactus ab Italia, aspectu quidem decetum, animo autem decentiori, id quod & nomen attestabat, Cosmas enim uocabatur, licebatque ab honestate uultus, internam mentis conditionem estimare. Iam qui ad mortem rapiiebantur, ad huius etiam pedes procidebant, obsecrantes, ut sua intercessione deum sibi conciliaret, & a clementissimo remissionem peccatorum consequerentur. Id ubi animo aduerterunt Barbari, destinatos morti, supplicare uiro tam bene, honesteque morato, accesserunt & rogauerunt. An que illi mundana dignitas, & cuius apud Christianos autoritatis fuerit. At ille respondit. Non sum sacerdotio initiatus, neque dignitate aliqua functus, sed inutilis monachus sum, ac philosophiæ professor non nostræ tantum, quam deum amare docet, et qua deum amamus, sed et eius quam ab exteris sapientibus tradita est. Hæc ut loquutus est lacrymis supplebant oculi. Non longe autem stabat pater Ioannis, qui uiso uiro sic lacrymante, accessit calamitoseque consolaturus ait. Homo, qua de causa defles amissionem mundi, cui iam pridem renunciaasti, & quantum ex habitu coniectare licet, mortuus es. At Monachus. Non huius inquit uitæ amissionem deploro, sum enim ut dixisti, mundo mortuus. Hoc autem me contristat, quod omnibus istis scientiis imbutus sum, præmissis externarum disciplinarum fundamentis. Linguam Oratoria exercui. Sermones dialecticis compendiis ac demonstrationibus doctus sum, Moralia & quæ Stagyrites, & qui Aristonis filius tradidit tractaui. Naturalium considerationes quantum homi-

latis cōtemplatus sum . Arithmetices quoq; ratios
didici. Ad Geometrię fastigiū, studio perueni. Mu-
sicę proportionēs, cōueniētēsq; rationēs probe de-
cum laude percepi, sed nec obmisi intacta quę de
motu cęli, circumferentięq; stellarum produntur,
ut cognita magnitudine, pulchritudineq; stellarum
inde ad conditoris contemplationē illis responderem
tem assurgerem. Nam qui limpidiorem creaturę
noticiam tenet, is & earum opificem clarius intelli-
git, & ob miraculum maioris facit. Hinc & ad sacra-
mēta transij Theologię tam eius quam Gręci tradi-
derunt, quę eius quę absq; errore ullo a nostris the-
ologis manifestata est . Hanc cum mihi supellecti-
lem abunde pararim, hactenus tamen mihi denega-
tum est, ut alteri ea cōmunicarem, & p̄ Philosophiã
filium mihi similem generarem. Nam quęadmodū
ceteri ad propagandã generis successionē amant na-
turalium filiorum partus, Sic & Philosophia digne
instructi, filiorum desiderio tenentur, quos eruditi-
one disciplinarū suarum regenerent, ut & aurea illa
Philosophorū progenies, in seculum usq; salua con-
stet . Ceterum autores admirabilis eiuscemodi par-
tus immortalē inde gloriam assequuntur. Alioquin
etiã bonitatis propriū est, ut bona, quib. quis abun-
dat, prompte & liberaliter in alios transfundat. Ve-
rūm qui secus agit, & rennuit communicare alijs q̄
abundat, nequaquã bonitatem amplexatur, sed ma-
licię adheret, utpote superbia inuidiãq; turgidus. Et
idcirco etiã quod uidetur habere, tollet ab eo, sicut

& fertis illo nummularijs talentū nō credenti. Atq;
ego bonã partem delegeram, uehementer optans, si
qua possem & alijs tradere quantulū mihi datū est
sapientię, sed uotis frustror, & nec seruis illis fideli-
bus connumeror, talentis suis usuram facientibus,
nec filium philosophū genui. Vnde hinc ab eo, qua
si quis dicat, miser, & orbus, & ut uides hac de causa
lacrymis faciem fœdo, lugensq; ac tristis incedo.
HIS auditis pater Ioānis, quia diu talem thesaurū
desiderabat, respōdit. Beate, ser æquo animo, & ip̄e
consolare animam tuam, forte dabit tibi dominus
petitiones cordis tui. Quę simulatq; dixit Pater Io-
annis, quam uelocibus potuit pedibus, ad principē
Sarracenorum cucurrit, & ad pedes eius puolutus
Cosmam illum *κόσμος* & ornatū expetit . Et statim
factus compos uoti, & ingentis precij donum acce-
pit, ductumq; in domū suam uirum, ob itineris dif-
ficultates, aliasq; uarias molestias male habitū. beni-
gne consolabatur & refocillabat, adijciens inter cæ-
tera & hæc uerba. Ecce posthac, nō solū liber eris,
sed constituo etiã te sociū domus meę, & sequū-
dum me dominū parē, gaudij, mœroris, fortunęq;
meę omnis participem, modo hoc unum a dignita-
te tua mihi exorare liceat, ut Ioannem illum meū na-
turalem filium, & illum quoq; cognominem tuum,
quem a Hierosolymis pulsum & tenello adhuc cor-
pore pupillū, in filium adoptaui, omnē quã tenes di-
sciplinã ac philosophiam, siue peregrina sit, siue ea
quã spiritus sancti gratia dignos edocet, instruas &

doceas & diligentissime. Ad quæ uerba sapiens ille exultabat, ceu equus ruptis uinculis per campos discurrens, uel sitibundus ceruus ad fontes aquarum contendens. Diceres illum alterum Midam quendam ingentibus auris thesauris potitum, tanta alacritate ad opus ferebat. Suscipit adulescentium curam & illorum agit præceptor. At Ioannes uelut aquila, beneficio egregie indolis studioque promptę uoluntatis, quasi pennis quibus in altum subuolare utebatur. Cosmas uero condiscipulus, & secundum spiritum frater, similis erat nauis, quę alata uelis, potest per aquas ferri, aura sequenda, Zephyrisque a puppi flantibus. Ita ingenij uelocitate, studioque pertinacia breui ab eis collectum est, quicquid difficile uel in Grammaticis, uel Dialecticis, demonstratiuisque habetur. Moralem autem Philosophiam ita didicerunt, ut non solum mentem diligenter exornarent, sed & animę perturbationes comprimerent. Quin & in naturę candorem aliorum oculis uix tolerabilem sicut perspicaces aquilę citra conuentiam intenderunt. Arithmeticas autem proportionum non minus feliciter assequuti sunt, quam Pythagoras uel Diophantes ipse. Geometricen ita edocti sunt, ut Euclidę quidam putarentur, & si qui alij his similes. Musici item tales euaserunt, quales eos docti ex carminibus & hymnis quos composuerunt fuisse, liquido agnoscunt. Denique in syderali scientia quam ualuerit Ioannes, ex his quę scripsit manifestum est, tamen si obiter egerit, de partitionibus & figurationibus & Aspectibus & Interuallis subsistentiarum celestium, tamen etiam breuis illa cognitio priua-

tis & rudibus satisfaciet. Talis item erat & Cosmas, sed de his agant alij. Nobis Ioannes ipse sermonis huius Thema est & argumentum. Et quis non agnoscat, admireturque studium illius in diuinis literis, dogmatumque diligentia, præsertim si ad Stoechoticorum illius librum diuertat, quem Elementarium interpretari licet, sed omnifaria doctrina refertus est. Nec aberrabit quis a uero, si dicat admonitionem omnis recti sermonis, tabulasque Mosaicas. Sed erant, scio, huius libri præconia non hoc, sed alio loco dicenda, dicta tamen sint, ut cognoscatur, quam feliciter institutus sit, nullamque reliquerit disciplinam, quam diligentissime tractarit.

INTERIM, admirabile est & hoc, quod tanta scientiæ magnitudine, inflatus non sit, sed ut foecunda arbor tanto magis deorsum tendit, quanto fructibus magis oneratur, ita & humiliabatur, non quidem ad terram, sed ad profundiora Philosophici pelagi spectabat. Et adhuc mundana affectio, quasi nauigio ferebatur, optabat tamen, ne semper hoc mundano uase dimittendo aliquando opus esset, & ut exitis semel humanarum affectionum uestibus omnibus, nuda mente pelagus intrare, & ad fundum ingredi posset, inuenturus repositum illic preciosum margaritum. Huius scopi desiderio, ad fundum profunditatis sese demittebat. Et habita scientia tam non inflabat, ut amore arcanioris Philosophiæ obtinendæ etiam magis atque magis humiliaretur.

Erantq; lampas animę eius sic plena mundanę scientię oleo, ut & supne accenderetur, im materialis scientię lumine, sicq; totus luculentus apparet. Ioannes. **POST HÆC** magister eius, ad amanda meliora, per discipulū ut apparet, inductus, accessit patrē pueri & dixit. Ecce desiderijs tuis satisfactum est, & nunc pueri sapientia me antecellūt, nec satis illis est esse, ut magister eorum est, sed ingenij magnitudinē & laborib. impensis ad apicē Philosophię me ipso sublimiores euaserunt, spero autem adhuc deum illis sapientię donum adaucturum. Proinde cū posthac illis ului esse non possum, peto ut a te uestitus, in Monasterium Monachorum cōcedam, illic summam sapientiam indagaturus, ad quā me transmittitur philosophia, quā hactenus colui. Eū uero cū duopponuntur, consultū est, si liceat utroq; frui. Vnde & mihi summum lucrum erit, si ad priorem Philosophiam, adiiciam illam, quę torius expers materię & cogitationis metam transcendit, quā mens nuda, & a corpore penitus alienata doceri potest. **VALDE** doluit super sermōe illo pater Ioannis, quamuis uirum retinere nō posset, ut ne uideret frivolum illi pro eruditis pueris mercedem reddere. Instructum itaq; largissime omnibus quę ad iter pertinebant, & quib. opus habebat, in pace dimisit. Qui in desertum sancti Sabbę labran abiens, illic perseuerando usq; ad uitę finem, ad ipsammet dei sapientiā transmigravit. Non multo autē postea fato cōcessit etiam pater Ioannis.

TVM Sarracenorū dux, Ioannem accersitum inter primos Consiliarios cōstituit, qui licet renueret, desiderio eius aliorum tendente, at tamē ui multa adactus, repugnare tandem destitit, & maiori prefectura, quā pater suus honestatus est. Moderabat ea tempestate Leo Isaurius, qui aduersus uenerandas imagines, & orthodoxę ecclesię multitudinem, Leonē agebat rapientem & rugientem, & imagines quidē flammis efferus & furibūdus exurebat, ipsarum uero cultores rapiens & perdens tyrannicę impietatis dentibus miserabiliter dilacerabat. Peruenērūt hæc ad aures Ioannis, et mox imitatus est zelum Elię, et reprehēdendi libertatem Baptistę cognominis sui prout inuisibiliter ipsum spiritus docebat. Et anteaq; iniret certamen, præmisit sermonem oppugnatore impietatis, ceu gladium quendam & spirituale armaturam, qua dogmatis efferum caput defecaret. Dein Epistolares libellos pro uenerandarū imaginū honore ad notos familiaresq; dedit, clarę, sapiēterq; indicans, necessariā esse diuinarum effigierum adorationem, illisq; demandauit, ut similia docerent & alios, cōmonstratis omnibus epistolis suis. Itaq; per oīm ora uolitabat nouus ueritatis athleta, epistolęq; eius in oīm manus quasi per circulum ueniebant, et ihualeſcebat pietas. Anhelabat em̄ exemplo Pauli, & si non pedibus, per Epistolas tamē ueritatē predicando, totū orbis circulum capere. Id ubi comperit Imperator Leo, quia egre ferebat impietatem suam traduci, per scripta Ioannis, accersit quibusdā sen-

sententiæ suæ p̄cipibus; præcepit eis; ut assumpta
pietatis persona, magno studio, uarijsq; commentis
curare, ut Epistola Ioānis, quam manu sua scripserat,
inuenta sibi redderēt. Ministri ergo et p̄pugnatores
impietatis, parētes dicto regis, nullū nō dolum sub
pietatis specie excogitabāt, donec inuētam offerrēt.
Porro ignominiosus rex conuocat notarios, & Ipi
stolarum Ioannis exemplaria p̄ponens, querit si qui
scripturæ characterē, tam in uerbis quā sententijs imi
tari possint. Quam in re & inuenit sibi morē gerētes,
& qui scriberēt, epistolū in hūc modū se habens.
SALVE Rex, Gratulor & ego imperio tuo, ma
xime quod eiusdem es fidei. Verum quia & imper
ratoriam tuam excellentiam singulari prudentia &
honestate præcellere intelligo, ideo hæc illi signifi
canda duxi. Nempe ciuitatem hanc nostram negli
gentius custodit, & Agarenorum præsidium quā
tum hic est, imbelles & exigui numeri. Itaq; propter
deum miserere ciuitatis huius, mitteq; omniū nobi
lium tuorum manum inexpectato aduenientem ac
simulantem se alio proficisci. Es enim ciuitate citra
omnem laborem potiturus. Ad quod negocij, &
ego tibi nō mediocri adiuuamento sum affuturus, nam
in manu mea tota ferme & Ciuitas & Regio est.
Hoc itaq; primo actu absoluto, Rex impi^o pari mali
gnitate aliā ad Sarracenum Damasci Principē Epi
stolam scribi fecit, quæ huius formæ.
QVVM nihil sciam pace beatius, amicitiaq; feli
ciu. & alioquin pacis fœdera seruate laudatissimū

gratissimumq; sit deo, nihil & ego tantifacio, quā ut
pacis fœdera, quæ cū generositate tua iniuimus, in
dissoluta custodiantur, quāuis a Christiano quodā
familiari tuo crebris euocer Epistolis, ut ipsis disso
lutis, dolose induciarū iura uiolem, polliceturq; mi
hi multa, & cū primis si copiosum aduersus ciuita
tem tuā exercitū mittam sese mihi affuturum, ut se
cure illā occupem. Unde unas suarū quas ad me de
dit literarū tibi mitto, ut cognoscas, q̄s compta sint,
quæ ad te scribā, & q̄s uerax ac cōstans in amicitie
fœderibusq; seruādis p̄seuerem. Tu obserua dolosū
malignumq; illū, qui ad me talia scribere reueritus
non est.

AMBAS has Epistolas Rex nomine Leo, animo
serpens, per quendam dolose ad Barbarum misit,
Quas ubi ille eas accepit, mox ad se uocato Ioanni
eas cōmonstrat. Tum Ioannes haud ignarus doli, le
ctis quæ ad Regē datæ erāt lris, statim animaduertit
literarū characteres imitatiōe suarū effictos. Verum
his quæ p̄ sui excusatiōe apud Principē Christi ho
stem dicebat, tam proficiebat, quam solet Lyra apud
Asinum. Obmutuit enim a bonis, quamuis non
ita siluerit, quo minus iniustam proferret sententi
am. Etenim quamprimū dexteram Ioanni iussit ab
secari, & ne paruum quidē tempus ad reddendam
rationē, & insanias Regis declarandas, Barbarus to
tus furore stupefactus cōcedebat. Itaq; absecat dex
tera q̄ inter orthodoxos scriptiōe sua tātas uirtutes
opata est, & paramēto cui pri^o inungebat scribēdo

libros de adorandis imaginibus diuinis, nunc proprio sanguine tingitur. Abscissam de in a dño, ut sic uocem, manum in foro suspenderunt, & cum uel per factum, coniecit ab Ioanne furor Tyranni reledisse, & misit ad eum legationem que huiusmodi uerbis placaret. Incrudescunt dolores mei, intolerabile sepiunt, neque mitigatur uehementia doloris, quæ diu amputata manus, in aere suspensa manet. lube obsecro, ut mihi reddatur, & recondam eam in humo quo scire desinat doloris uehementia. Annuit protinus precanti tyrannus, et reddita est iusto manus, qui mox ut eam recepit lararium suum ingreditur, & pronus ante diuinam quandam imaginem gerentem figuram genitricis dei, procidit, & congrue abscissa manu adaptata, orabat, e profundo pectore, lacrymis et gemitibus misericordissimam inuocando dicens. **DOMINA** & sanctissima mater, quæ deum meum peperisti, amputata est dextera mea ob sanctas et diuinas imagines, tu qua de causa Leo seruiat, non ignoras, proinde quantocius succurre. Dextera enim altissimi, quæ de te incarnata est, per tuas intercessionem multas facit uirtutes. Sanet oro et hanc meam dexteram tuis precibus, ut tuas et eius, qui ex te incarnatus est laudes, sicut dederis, numeris rhythmicis et melodiis, et orthodoxi cultus sit cooperatrix, o deipara. Hec orans Ioannes & lacrymans, in somnum uertitur, uideatque sanctam dei genitricis imaginem, misericordibus ac letis oculis ad se respicientem, & dicentem. Ecce sana facta est manus tua, caue post hac, ne se-

gnis fueris sed calamum eam fac scribere uelociter scribentis, quemadmodum nunc pollicitus es. **V**T autem restitutus euigilauit, & manum curiose contemplans curatam uidit, tum exultare cepit spiritu in deo saluari suo, et matrem eius, quia fecit se cum magnalia qui potens est. Stansque manibus in caelum subleuatis, diuinum carnem accomodatissimum tempore cecinit. Dextera manus tua domine glorificata est in fortitudine. Dextera manus tua domine hanc meam fauciam sanauit, propterea uulnerabit inimicos, qui sanctam imaginem tuam, genitricisque tuæ non uenerant, & per manum meam aduersarios illos, imaginum incendiarios, in multitudine gloriæ tuæ conteres. Erat ei illa nox, non nox, sed dies, non tenebræ, sed lux, ut commutet illud prophete dictum. Erat ibi uox pura festos dies agentium, & uox exultationis in tabernaculis iusti. Neque in occulto, neque clam sunt hæc acta, sed in circuitu usque in uicinas domos admirabilis ille clamor & harmonica iubilatio pualit. Unde & Sarraceni quidam Christianis infensiores continuo ad principem suum abierunt dicentes. Non esse abscissam manum Ioannis, sed alterius cuiusdam, serui fortasse, uel alitercunque subornati, qui se pro domino per beneuolentiam obtulerit, spiculatorum item muneribus corruptos in aliam penam transtulisse. Intraerim Ioannes domi sedens, a deo iucunde cætebat, ut diceret nuptiales ferias agi, & epithalamiorum hymeneos resonare, imo longe amplior huius tudebatur exultatio. Ad horum autem denunciationem accer-

situr Ioannes, iubeturq; abscictam ostendere dextrā,
sed cū ostēdisset, uisa est lineola quædā defectiōis,
quā ita ordinarat dei genitrix, ut amputatiōis certitu-
do efficacius cōprobaretur. Barbarus ergo ait. Quis
ille q te curauit Ioannes? & q tibi adhibita sunt medi-
camēta. Cui ille diuini miraculi preco clara uoce re-
spondit. Dominus meus, ille potentissimus omniū
medicus, cuius uirtus uolūtate nec posterior nec in-
ferior est. Et Barbarus respōdebat. Quantū conle-
cto, iniuste passus es homo, quicq; es passus. Veni-
am ergo nobis da, q; accusatiōibus iniustis nondū
examiniatis supplicio te affecimus. Reliquum, esto
posthac primus a Consilijs nostri Principatus, &
absq; consilio requisitioneq; tua præuia nihil age-
tur. At Ioannes procidens adorabat humi, & pro-
nus iacens obsecrabat illum, ut secedēdi copiam ad
aliquantū tpus faceret, quo uia illā multo amabilio-
rem incederet, & imitaretur dicentē. Ego sum uia.
Diu Barbarus oblectabatur, & secessum abnuebat.
Eratq; uidere quasi singulari certamine contenden-
tes barbarum & iustum. Barbarus omni studio, uin-
culis mundi retinere Ioānem nitēbatur. Ioannes au-
tem ea magno impetu & uiolentia disrumpens, an-
gelicis uolabat alis, apertum itaq; stadium magnū
erat, præsidente spectaculi institutore Christo, &
spectantibus angelis, dicit autem forte quis ex alte-
ra hoc est ex sinistra parte barbarum et ab impijs in-
citatum, & ad persuadendum armatum. Deniq; sine-
gularis meus pugil, multa renunciatione uicit, om-

niaq; aduersarij argumenta ceu tela puerorum refo-
tauit, uictorq; caput insigni uitta redimitus redit do-
mum uultu hylari, qui antea tristi exierat.
VERVM cū duo in manib. haberet, Vnum ut iux-
ta mandatum domini uenderet omnē substantiam
suam, & distribuere pauperibus. Alterū, ut dimitte-
ret agros, domos, & alia omnia propter nomen do-
mini. In utroq; diligens fuit, & circa primum quidē
ne mora in periculo esset. Circa secundū uero, ne ut
fieri assolet, prætextu aliquo iuris, orirentur lites, ac
pugne consanguineorum; dum uarias quicq; cau-
sas afferunt, quali iusti hæredes sint ipsi. Facultates
em̄, ut potuit diuisit pauperibus, captiuis, seruis su-
is, q; cognatis, templisq; sc̄tis obtulit, libertate ue-
donauit. Ipse uero sicut exiuit nudus de uentre m̄ris
suæ, ita nudus exiuit mundum, exceptis his, que ma-
xime necessaria erāt. Et primū profectus Hierosoly-
mas factaq; in uenerabilib. locis adoratiōe decēti,
mox uelut ceruus sitiens deum, in desertum abiit, &
ad beati Sabbæ Monasterium perrexit, comite eiū
demq; instituti socio beatissimo Cosma, qui et an-
tea & conuictū, & disciplinatu cōiunctus fuit. Rey-
cte diceres ipsos sacrū par currere ad iugum dei cer-
uicibus suis ferendum. Itaque Ioannes ipse, qui ser-
monis nostri argumentum ingressus est sanctum il-
lud Monasterium, & procidens ad pedes Pastoris
suppliciter obsecrabat, ut se inter oues suas adlege-
ret. Vocabat autē se erraticā, & perditā illā ouem, &
ex desertis mōib, nup reuersam ad dñm Christum.

Quæ res Præfectum gregis magno gaudio afficiebat, Beatum hunc uocantem, ob institutum suum. Ope precium uisum est illi, ut ob uite claritudinem, scientiaque præcellentiam, tantum noticiam, præstantissimo seni commendaret, sub quo, ut Vicepræfecto constitutus, certius in uia domini instrueretur. Famobrem primo accersit, senem quem bonis omnibus inter mortuas præcellere arbitrabatur, conabaturque illius manibus formandum assignare Ioannem. Verum is renuebat, imparem sese asserens regimini, talis uiri, qui tanta sapientia gloria præditus esset. Post hunc uocat alterum, qui & ipse eadem, que primus respondit. Accessit post hos tertius, & deinde alij non pauci, ceperuntque simili uoce omnes, ab instruendo Ioanne abhorre. Denique post multos ingressus quidam senex moribus simplex, scientiam expertus, hic alacris alacrem Ioannem amplexatus, secum in priuatam cellam abduxit. Et principio bonum fundamentum substruens præcepit.

Ne quid propria uoluntate faceret.

Ut sudores laborum, perseverantiam precum & oculorum lacrymas deo offerat.

Ut uitæ superioris maculas lacrymis abluere & purgare studeat. Lacryme enim si pure sacrificentur, super omne aliud thymiam a deo acceptantur.

Et ad hæc quidem, quasi ad corporalia primum hortatus, subiunxit & de his, que ad animam pertinent.

Ne imaginetur mundana phantasmata.

Ne sibi rerum indecentium figuras præpingat.

Ut mentem ab animi uana inflammatione præseruet.
Ne scientiarum magnitudine extollatur, ut persuadeat sibi ea quæ didicit, ex toto apprehendisse.

Ne admittat desiderium uisionum aliquarum absconditarumue reuelationum.

Caueat ne unquam sibi persuadeat menti suæ posse credere.

Nullam securam putet scientiam, usque separet mens a corpore.

Liquido & diligenter agnoscat cogitationes suas.
In periculis capret consilia.

Ne permittat cogitationes suas diuagari, incumbat autem in hoc, ut quod diligentissime coaduniat, quo mens a deo illustretur, purificetur anima, sanctificetur corpus.

In summa, corpus cum anima coadaptetur menti, ut cum duo moderabilia corpus uidelicet & anima transferuntur & transelemententur in tertium & primum, ne per mentem, fiatque triplum illud simplex per unionem ad trinitatem simplicissimam, & fiat homo non carnalis neque animalis, sed spiritualis totus.

Ita pater filio, & magister discipulo prescribebat, adiciens simul & hæc monita.

Ne ad aliquem miseris Epistolam.

Ne omnino loquaris aliquid externæ disciplinæ.

Silentium cum intelligentia exerce. Nam hoc sciō, non nostrorum duntaxat Philosophorum esse præceptum. Nam & Pythagoras ille Samius discipulis nuper ad discenda philosophiæ suæ mysteria admissis,

multorum auditorum silentium imperauit.

Ne putes bonum esse, bona intempestiue loqui. Et ad hoc te inducat David dicens. Quia silui a bonis & addens post hoc, quid inde elementi consequutus sit. Audi, concaluit, ait, cor meum intra me igni omnis amoris ad deum. In meditatione autem mentis, ignis ille propheticus accensus est. Hæc Ioanni senior mandabat, nequaquam uel in aquam scribēs uel super petram seminans, sed plane in terram bonam. Cæterum præterijt tempus aliquantum, & Ioannes uarijs a sene tentationibus eruditus, in omnibus obedientiam quæ sola citra periculum est declarauit. Non contradicebat, si quid iniungeretur, non obmurmurabat lingua, sed neq; cogitatu interno aliquo his quæ præpositus decreuisset obluētabatur. Vnum hoc, quod Paulus præcipit, ut absq; murmure & disceptatione perficiantur imperata, in omni opere, in medio pectore, uelut profunde in tabula scriptum, occulte gerebat ac meditabatur.

Quod enim lucrum facienti bonum qualecunq; si resederit in labijs obmurmuratio, insidieturq; in pectore, sicut serpens, disceptatio maligna. Quando melius habebit anima sic ministrans. Et hæc causa est, quod multi laborant, & frustra ad ea quæ ante sunt gressum male promouēt. Laborant enim ideo, ut & ipsi inter uirtute claros habeantur.

DEINDE senex, ut athletam maioribus obedientiæ certaminibus exerceret, tale quiddam cōmen-

tus est. Multos corbes cōportauit, quos labore manuum suarum Monachi parauerāt, & sumpta inde probandi occasione, sic ait ad Ioannem. Fili, ut scis, plurib. nobis opus est, & quia accepimus Damasci corbes pluris uenūdari, quam in Palæstinæ regionibus. Itaq; tolle illos omnes, & uade. Illic quam uelociter potes. Verum nō aliter, neq; minoris illas uenundes, quam tibi præcipio. Definiebat autem premium ultra duplum, quam par erat. Non contradicebat Ioannes, neque sermonem imperantis iudicabat, obedire usq; ad mortem paratus, sed sublato in humeros onere, quasi alatus obedientia. Damascum proficiscitur. In qua pridem spectabilis, nunc uiliter uestitus, pallidus, & obsoletus obambulat, foro sportulas uendituriens. Verum cum nimio precio sua æstimaret, ab omnibus, ridiculus est habitus, & nihil præter iniurias & conuicia accepit, donec tandem unus ex his qui ei olim ministrarāt, faciem eius diligentius intuens, agnosceret, quis esset, & qualis olim fuisset ille, qui iam tam male uestitus, tam demissus, tam cōtrito corde. Is quasi nihil conscius rei, rogabat premium sportularum, statimq; quantum indicabatur dinumerauit. Ioannes autem accepta pecunia ad suos regressus, & aduersario, qui uanæ gloriæ parens est ac auctor, in puluerem proiecto, strenuus, & quasi uictoria positus, domum peruenit.

Vicin^o quidā monachus terreno incolatu p cælesti

mansione cōmutato ad deum migrauerat, huic erat frater secundum carnem, qui in cōterore grauius parum æquiter mortem fraternā ferebat, & cum a Ioanne consolatoris sermonibus affectiones eius sisterentur, orabat eum lugēs, ut uersiculum aliquem sibi excuderet, quo animam refocillaret, & dolorem excluderet. Verebatur autem Ioannes mandatū senis, & petitionem refellebat. Sed enim ille instantius efflagitabat & dicebat. Vt quid non miseris animę afflictę: cur non uel paruum aliquod ad mitigandum dolorem ordinas remedium? Si corporum Medicus esses, & corporali ualitudine laborarem, tuq; reueres pro facultate tua mihi pharmacum administrare dolenti grauius, & forte letaliter, nonne me despiciens pœnas a deo suscepturus esses. Nunc uero cum maiori dolore laboro, & me despicias, nonne pœnas a deo longe maiores expectabis? Scias, repositum fore, siue feceris, siue non exaudieris. Flexerunt preces illę Ioannem, qui & uersiculum super mortuo composuit, qui in hanc usq; diem omnium ore canitur. Est autē talis, πάντα ματα ὄτη τὰ ἀνθρώπινα. Omnia uanitas quę humana.

DIGRESSVS forte a cella sua, Præceptor Ioannis aberat. Ioannes uero intra cellam modulatus uersiculum de sancto Ioanne cantabat. Quod senior adhuc foris existens audiens, uehementer succensus est, & ait. Oblitus ne es primarum promissionum tuarum, & pro lugēte ac tetrico, dissolutus se-

des & delitiaris? Enarrat Ioannes seni causam, præmittensq; luctum quasi magnam uim passurus, pro no calu ueniam flagitat. Verum senex stans ut lapis uel circus, nihil mouebatur precibus, ipsum protinꝰ foras cellā eijciens. Tum uir ille admirabilis in memoriā referens primorum parentum inobedientiam, quam propter e paradiso fuere expulsi, ignorabat uel quid ageret, uel quo se uerteret. Amplius autem lugebat, & fratrem qm se eiecerat, talia dicens. Ille quidem fratrem abiecit, ego autē per inobedientiam perdidit animam meam. Tandem accessit ad senes quosdam uirtute præstantes, quos ad magistrum suum nuncios mittit, ut illum orent, placēt, demulceant, & ut Ioanni hanc noxam condonet. Quibus aduentibus & rogantibus, senex quasi statua nihil flectebatur, negabatq; omnino discipulo reditum in cellam. Et dicebat Monachorum quidam. Posses saltem ei qui peccauerat aliud mandatum iniungere, & non mox a contubernio tuo expellere. Tunc placatus inquit. Si uolet hanc inobedientiam sibi dimitti, id mandati faciat oportet, ut transiens per circuitum nostrę labrę, id est Monasterij, per seipsum in singulis monachorū cellis foridum domunculas & latrinas expurget. Perfudit hic sermo patres rubore, unde & ob rigorem senis stupefacti & subtristes abierunt. Quibus Ioannes occurrens, seruataq; solita pœnitentię humilitate, Interrogabat de patris sententiā. Illi autem respon-

derunt, adeo se stupefactos austeritate senis, ut ue-
reantur sententiã eius eloqui. Nō cessabat tñ roga-
re Ioannes quãuis multū erubesceret, unde patres p-
suasi deformē illam expurgationē narrāt. Ipse uero
sententiã pter spem omnium ualde letatus inquit. Id
mihi facile erit, atq; adeo uoluptati summæ. Igitur e-
uestigio abit, & conquisitis acceptisq; scopis, nec nō
alijs purgatorijs instrumentis, cellam eius qui pro-
pius senem habitabat accedit, eamq; ingressus, ma-
nus illas inquinare cepit, quę multis antea aromati-
cis odorib; fragrabat, dexterãq; illam a Christo me-
dicatam, luto ac stercore cōspersit. O miram uiri de-
missionem. Ut ergo senex pbauit multiphariã, Io-
annis obedientiam, & pfunditatem, imo altitudinē;
magnæ uereq; humilitatis, occurrit, in brachia susce-
pit, ceruicem eius amplexatus est, oculos & faciē de-
mulsit, humeros deosculatus est, & ait. Q; beatæ
obediētiaē athletã ego genui in Christo. Ioannes au-
tem senilib; sermōib; adhuc magis erubescerebat, ite-
rũq; pnus cadēs, q̄si corã deo pstrat; lacrymis terrã
rigauit. Nō. n. sermonib; paternis inflabat, neq; seni-
lib; pconijs intumescerebat. Ita. n. se rē hñe scio. Intel-
ligētes laudib; humiliari, pconijs cōtristari, et ad deū
magis extolli. Post hæc p̄ filiū subleuat, & arrepta
manu in cellã cū gaudio inducit. Diceret recte. Ioã-
nem in edem restituit, in q̄ pri^o primū Adã p inobe-
diētiã figurabat, iã nouū effigiabat Ch̄m per sum-
mam illam, quã in seipso declarabat obedientiam.

NON MVLTQ POST uidit senex in som-
nium purissimū, & audiuit uocē. Ut quid fontē ob-
turaſti? qui pfundere posset tā dulce flumen, tamq;
nectaream aquã, aquam ad refocillandas aīas, aquã
ñ gratior ea, quę raro miraculo e petra scaturit, aquã
quã bibere. Dauid desideratet, aquam quã Samari-
tanæ dñs dedit, per mitte fonti cursum. Fluet largi-
ter, & in omnē orbem terrarum ueniet, aquam copi-
osam, quæ hæresū maria obteget. Sitientes ad aquã
hanc festinanter ueniant, & quibus non est argen-
tum uitæ puræ, distractis affectionibus suis a Ioan-
ne mercentur omnem in doctrinis & operibus sin-
ceram puritatem. Hic accepit Propheticam Citha-
ram, & Dauidicum illud Psalteriū, & cantabit can-
tica noua, cantica domino deo, transcendet carmen
Moyſi, & modulationibus choraulian Marię, Fabu-
læ erunt Orphei stultæ melodix. Hic cātabit hym-
nos Cherubicos. Hic imitabit ecclesias & filias Hie-
rusalem. Hic adulescentulas faciet Tympanistras,
cantantes canticum nouum domino annunciantes
mortem Christi & resurrectionem. Hic recte doce-
bit fidei dogmata, & hæresum distortas obliquita-
tes infamabit, eructabitq; coreius sermões bonos,
& dicet mirabilia opera Regis. Sub diluculū autem
ipsum, pater, qui noctu arcanis initiatus. Ioannem
ad se uocauit & inquit. O fili, obedientiaē Christi
aperi os tuum, ut attrahas spiritum, imo quem pri-
us in corde tuo concepisti, per os tuum eructa.

Os enim tuum loquetur sapientiam & intelligentiam, quam nunc multo tempore in corde tuo meditatus es. Aperi os tuum non in parabolis, sed ueriloquijs, non in ænigmatibus, sed dogmatibus. Loquere ad cor Ierusalem, quæ uidet deum, pacificæ scilicet illius Ecclesiæ, non sermones temere, & in aerem fluentes, sed quos in pectore tuo spiritus sanctus scripsit. Ascende in montem Sina uisionum & reuelationum Christi, & sicut te humiliasti usque in abyssos uariæ humilitatis, ita nunc ascende in montem sanctæ Ecclesiæ, & prædica euangelizans Hierusalem. In fortitudine exalta uocem. Gloriosa enim dicta sunt de te, ignosce autem mihi, si qua in re obstaculo tibi fui. Ex ea hora coepit Ioannes hymnorum cantilenas, & melliflua cantica concinnare, quibus adhuc lætificat Ecclesiam, & locum tabernaculi admirabilis, ubi auditur sonitus festa celebrantium. Præterea autem & Panegyricos sermones tradidit, sacramque paginam a deo conscriptam exarauit. Insuper in mysteria Theologiæ, & aliorum ueræ fidei dogmatum succinctiorisque tam intelligibilium quam sensibilibus considerationis, ianuam introductionis, & egregiam inuitationem scripsit, quam ego Cælum uoco, quia tanquam stellis fulgebat, rectis demonstrationibus, collectis a scientia tam naturæ quam scripturæ. In eum librum qui non respicit, & eius pulchritudine non oblectatur, is nimirum uel cæcus uel excæcatus est. Miserum autem dico, qui tam diuinitus

inspirata indigne tractat. Præterea longos aliquos sermones conscripsit. Item libros de præclara adoratione uenerabilium imaginum. Habebat huius laboris adiutorem Cosmam, fraterna fide adiuuantem, quem & alias fratrem in diuino spiritu sortitus est, qui & studiorum, & educationis, & monasticæ exercitationis socius fuit. Qui & ipse Ioannem in spiritualibus canticis feliciter imitatus, & canora ecclesiæ cantica succinuit in cithara & uoce psalmi, corpus suum, (affectus mortificando) deo in tympanum exhibens, seipsum autem in Psalterium decachordum, in chordis quinque sensuum, & paris numeri animi uirtutum, Cosmas ille Episcopus Maius manus a Patriarcha Hierosolymitano ordinatur, licet uia ductus, qui ubi commissum gregem rexit bene, & omnino sicut deo gratum, deinde in senectute bona, ad patres suos abiit, imo ad deum migravit. Idem Hierosolymorum gubernator diuina inspiratione etiam Ioannem uocat, & ut ex cathedra seniorum deum laudet, Presbyterum ordinat, qui tamen mox ad diui Sabba speluncam rediens, & in suum nidum, ut dicitur, ceu sublime uolans Aquila ingressus, non hoc sapiens dictum secum uerfabat. Presbyteros gemino dignandos honore, sed dictum ipsum aliquatenus immutabat, contraque se uertens dicebat, Presbyteris curæ esse debere geminam humilitatem, Presbyteris in duplum esse laborandum, nempe & in his quæ animæ, & in his quæ corporis. Sunt autem

tem in nobis perquam multa, quæ etiam ab his, qui se multum exercent incognita sunt, nisi ualde sobrii sunt, maxime si internum hominem contemnant. Occulta igitur illa (qualia sunt, fraudes, inuidia, suspicio, latens arrogantia, uana mentis occupatio, mores intrinsecus tabidi & corrupti, inflatio ex humilitate corporis, continentia cum uoluptate, propriæ uoluntatis uendicatio.) Ioannes ut e mente sua radicatus euelleret, labores laboribus adiciebat, & in primis spirituales. Quippe, ea quæ prius lucubraverat, denuo sub incidem reuocans, diligenter considerabat & recognoscebat, corrigens & uerba & sententias, castigans dispositionem, honestans, si quid luxurians & immodice florulentum occurreret, cavens magnopere, ne sermones sui uel ostentatione uel leuitate uolutarentur. Etenim sapienti cuius uideri licet, modo lucubrationes eius aspiciat, quomodo sermonis grauitati decorem, sententiarumque sublimitatem coniunxerit.

IAM QVIS zelum eius pro pietate ex sermonibus eius satis laudauerit, quod omnibus sapientiæ diuitias tam liberaliter distribuerit. Adeptus enim scientiæ talentum, ipsum non in duplum modo, sed & in decuplum multiplicauit. Pareior sum augendo numerum, ne terminos euangelicos transgredi uidear. Nam quod primū ex Damasco, & postea ex Palæstina in eos, qui uenerabilium imaginum in Constantinopoli direptores erant & contemptores, in-

uectus est, nihil eum aliud impulit, quam zelus diuinus. Vnde Megalopolitanum illud egregium pectus, cui cum prothomartyre Stephano nomen commune, qui & sicut ille lapis pro Christo, & pro imagine eius ad cælum recurrit. Is meminit sermonum & contradictionum eius aduersus impios absentes, uocans eum uenerabilem atque deiferum. Et licet summo sacerdotio initiatus non sit, si tamen ueritatem scrutaberis, uidebis & martyrii redimiculis, uiri caput cinctum, propter quam enim causam, manus sibi defecta, quam quod ob pietatis zelum oborta sibi fuit calumnia.

POST REMVM, postquam sic uiuens consummauit monasticæ exercitationis cursum, tenuit fidem, imo dilatauit lucubrationibus, confirmauit doctrinis, & apud posteritatem cui profuit, solidauit, continuuit, & conseruauit, tandem ad Christum quem dilexit ascendit, et nunc illum non in imagine uidet, nec in effigie adorat, sed detecto uultu, gloriam beatæ trinitatis facie ad faciem spectat.

QUA PROPTER oportebat hunc athletam, hunc ascetam, hunc ecclesiæ adornatorem, ueritatis assertorem, exercitationeque ac dogmatum scientia conspicuum, dantem intelligentiam non intelligentibus, præscribentem decreta rudibus, hunc inquam oportebat pro uirili nostro laudatoris sermonibus efferre, non quasi ei aliquid gloriæ dicendo addamus, sed ut ipse nostri uicissim memor sit in cælis, utque nos

adhuc in terris peregrini cælesti gloria precibus suis adimpleamur, illa inquam gloria, quam Davidis testimonium, filia regis tribuit, & intra regiam animam habitare perhibet dicens. Omnis gloria filia Regis intrinsecus.

ET O BEATISSIME, ignosce mihi, proque me apud deum feruens & irrepudiabilis intercessor esto, eo quod bonum hoc cōuiuium, ab alio instructū, licet tumultuario, & ut potuit homo ille, ego ingenti desiderio, & summa diligētia in hunc sermonem transtuli, dolens hūc in Arabum sermone facere neglectum. Incitatus autem sum, quod & ego tuo nomine gaudeo. Diligentiam autem, tua benigna uisitatio adiuuit plurimum. Fac obsecro & me, tametsi corpore adhuc peregrinū, trinitatis adoratorem nō crassum & carnalem, sed spiritualement, fac totū hinc corpore abscedentem, totum contemplationis amore peregrinū, totum holocausto amoris diuini consecratum, ut cum carne emigrauerō, nullis adhærentibus affectionibus, fiducia bona tecum coram deo statuar, quem decet omnis Gloria, honor, & adoratio, nunc & in sæcula A M E N.

τοῦ οἰκολαμπᾶδ' Ἐρημηνόρτος ἱμτῆ.
ἀνγίστατ' ἑκκλησιῶν παρὰ
τῷ τιμιωτάτῳ βασιλεῦσι
δωδελμάρι.